

• № 9.

Pirmdeena 3. (15.) Merz

1869.

Rahditanis.

Gefähe unnes sinas. No Nihgas: pahr general-gubernatora pahr-bräukhanu, pahr Gerdutes basnizas eefwehlschanu un pahr Latv.-bedribas gaddi svehtleem. No Minskas: pahr Schihdu refruscheem. No Taschendas: Bucharas Emirs nosfis.

Ahremmes sunas. No Babzjemmes: seemela beedribas runnas-deena esfakta. No Franzijas: dini leeli lungi mirenschi: No Spanijas: tautas weetneku darrischana. No Greeku valstes: farca-speku fajur pei meera. No Seemel-Amerikas: jaunais prezidents fawu ammatu usnehmis. No Japanas: teem fawā starpa farcas.

Zitas juunis sinas. No Nihgas: pahr deenestneku paivehruma weetu. No Pinna semmes: Pinni grubb valihdeht Iggauinem. No Sevalstopeles: pahr bahrgu seemu. No Karlowas: pahr leelu pulu deedeeneku.

26tā Merz 1869. Widsemee'eem. Pahr kurlmehmeem. Tee winneni nummuri, kas tai Kreepu labdarifchanas beedribas lotterija 23schā Febr. f. g. islohseni. Seema. Par sianu. Grahamatu finnas. Undeles-sinas.

Peelikumā. Burwe. Diwas standas ar missu-tschuhfli. Smeektu stahstai. Aibilde.

Gelschsemmes sinas.

No Nihgas, 25tā Februar. Aiswallkar tai 23schā Februar muhsu augstizeenigs general-governator-kungs, general-adjutants Albedinski no Pehterburgas pahrreisoja mahjā.

— Pagahjujschā svehtdeena tai 23schā Februar muhsu wezzā Gerdutes basniza pehdejā reisā Deewa wahrdus turreja un draudse ar affarahm atwad-dijahs no tahs mihtas weetas, kur 55 gaddus fawas dwehfeles gannija us sablainahm gannibahm. Nahloschā svehtdeena, 2tā Merz eefwehtischoht to jaunu, skaitu Gerdutes basnizu un tad arri tur eeveddischoht to preefsch schahs draudses iswehletu mahitaju Sokolowski.

Wehl no Nihgas. Winaā treshdeena, 19tā Februar — kas jau Stā Nri. peeminnejam — Nihgas Latveeschu beedriba noturreja fawus pirmohs gadda-swehtkus. Us scheem svehtkeem no waldineku pu-

ses bij atnahkuschi: Widsemes gubernators Lysander un wezzakais polizei-meisters Koslow. Bes teem wehl daschi zitti wehrti weesi un leels pulks schahs beedribas heedru. Tē nu tiffa turretas daschas runnas, zaur ko israhdija beedribas esfakumu un ka schi beedriba effoh tahs preefsch 50 gaddeem notiikkas brihwlaifchanas auglis. Tadeht arr' tiffa leela gohda peeminneti pirmee brihwibas gahdataji: pahr wisseem kā pats brihwibas isdarritajs un Latveeschu atswabbinatajs augstais Keisers Aleksanders I., Kesi-sereene Katriyna, Aisfraules dīsintkungs baron Schulz un dalteris Garlieb Merkel. Peeminneja arri wezzo Stenderu, kā ihsto Latveeschu rakstneebas dibbinataju un wehl daschus zittus Latveeschu tatas draugus. Netruhka beedribai apfweizinaschanu un laimes-wehleschanu, kas us fcho gohda-deenu tai pefuhtitas no mallu mallahm gan zaur fuhtiteem weetnekeem, gan arri zaur raksteem un pa telegrafo. Beidsoht beedriba noturreja leelu gohda-maltiti un muslikam skannoht ilgi palikka kohpā preezadamees pahr to, fa Latveeschu tauta, lat gan bijuse nospeesta, tomehr jo deenas tahak eet un peeaug atsibschana.

No Minskas raksta, fa schinni pilseftā pē taggadejas rekruschi dohshchanas tāpat effoh notizzis, kas jau agralds gaddōs schinni buhshchanā effoh pē-dishwojuschi. Schihdu rekruschi tuhlin pebz tam, kad draudses winaus nodewuschas, aishbeguschi probjam. Kad nu, kā peenahkts, Schihdu rekruschi pē sawejeem atrohdoht patwehrumu un palihdsibu, tad warroht lehti saprast, fa tee behgki eijoht no weenās rekruschi komissiones us ohtru, kur tee sevi no jauna par rekruscheem pahrdohdotees un wiss-pehdi gi tak paleekoht nobst. Tas winneem izdoh-

dotees zaur to, fa winneem taggad mattus wairs nenozirpjoht ihfus.

No Tafchendas. No turrenes nahkuse tahda siana, fa gan wehl newarroht galwoht, fa rikti tahda teesa. Schi siana stabsta, fa Bucharas Emira vez-zakais dehls, kas lihds schim ar sawu tehwu cenaidā dsihwoja, taggad effohf sawu tehwu nofittis.

Ahrsemmes finnas.

No Wahzsemmes. Is Berlino raksta, fa 6tā Merz Bruhsci sawu landagu jeb runnas-deenu heiguchi un grafs Bismarks ar ihpachu runnu lehnina wahrdā runnas-lungus allaidis. Turpretti 4tā Merz Berlinē eesahkuhehs wissu seemeta walstu beedribas runnas-deena un Bruhsci fehnisch, kas wissas beedribas preefschneefs buhdams, ar sawu runnu to eesahzis. Sawā runnā fehnisch isteizis, zif tahf ar saweem padohmeem jau tissuschi pehrnjā runnas-deenā un kahdi darbi un kahdas norunnas teem atkal schoreis effohf preefschā un t. pr.

No Franzijos. Franzijā atkal divi leeli wihi mirrischi, prohti, senata presidents Troplong un ministeris Lamartine. Weens mirris weenā, ohts ohtrā deenā. Troplong bijis lohti gudris wihrs un pascham keiseram leels draugs un palihgs. Effohf bijis lohti darbigs un arri devigs lungs. Winsch nehmis gan leelu lohni, fa jau tahds, kas leelös walsts ammatōs stahwejis, bet no sawahm eenahschananahm ilgaddā isdewis lihds 15,000 frankus zitteem par labbu. Ohtru tahdu wihrū wairs neatraddischoht. — Lamartine arri bijis dauds wehrā leekams wihrs, kas dauds walsts ammatus turrejis un turklaht bijis leels dseesmineeks un stahstu rastitajs. Winsch apprezzejis baggatu Englandeeti par gaspaichu un no ta laika eesahzis brihnum' plaschi dsihwoht, bes wissa aprekina, zif ilgi tā fneegs. Zaur to schi baggatiba winnam paliftuse par walgu un winsch pehzak eekrittis leelös parradōs. Pehdejōs gaddōs winsch atkal nehmees ar rastischana, zaur to gribbejis no saweem parradeem glahbtees un draugi winnam us wissadu wihsī palihdsejuschi, bet neta newarrejuschi zauru maiju peepildiht. Winna schlehrschana bij tilk leela, fa to ir pa awisehm daudsinaja, finnams, newis winnam par gohdu, bet par faunu ween. Taggad, kad mirris, lai schlippele mafsa.

No Spanijas. Spanija Kortes ar saweem padohmeem waldischanas deht, wehl nar nekahdā gallā un newarr tilk lehti gallā tilf, tadeht, fa tē wihi no wissadahm partejahm irr kohpā. Ta ween-prahdigaka parteja sawā starpā effohf brihwalstneku jeb republikaneeschu parteja, kas arr itt labbi proh-toht sawu taifnibu aistahweht. Kehnianu parteja nebuht ne-effohf tahda weenprahdigaka tadeht, fa weeni gribb scho un ohtri atkal to par kehnianu zelt. Dsirdehs gan, furrai partejai isdohfes winneht.

No Greeku walsts. Greeku waldischana wissus sawus farra-wihrus, kahjinekus, lelgabba-

neekus un zittus no sawahm rohbeschahm pahrsau-fuse atpakkat un til dauds ween astahjuje, fa wai-jadfigs laupitaju barrus sawalbih. Tas turpat preefsch kahdahm leetahm eetaisichts farra-rikku fabrikis, kam waijadseja flintes pehz tahs jaunakahs mohdes istaisicht, irr taggad aiszeltis us zittu weetu. — Tahs nemeera laika tē atbehguschas Kandeeschu familijas Franzijas wehstneku luhguschas, lai tas Franzijas kuggeem wehletu winnaus us sawu tehwischku aistwest. Ta Kandijas behgku un farrotaju apgahdaschanas komiteja, kas nemeera eesahkumā tē bij eesahkuhehs, taggad jau irr apstahjuhehs.

No Seemet - Amerikas fabecdrotham walstehm. 4tā Merz (muhsu 20tā Februar) jaun'is-wehlechts presidente Grants sawu ammatu usnehmis, ammatu swehrestibū swehredams. Lai gan winsch irr tahds wihrs, kas pawissam mas runna, tomehr pee ammatu usnemschanas turrejis labbi garru runnu, furrai wissu sawu nodohmu pahr ta ammatu waldischananu isteizis. Schinni runnā winsch teizis, fa buhschoht aistahweht tahdus lifikumus, kas tautai par labbu un par swetibuz; fa buhs gahdahf walsts parradus maksahf, wissas peezeeschamas isdohschanas masinaht, un tahdus wihrus ween walsts ammatōs cezelt, kas ihsten us to derrigi un t. pr. Gan jau dsirdehs, fa laudis ar scho presidente buhs meerā. Neapatikamais presidente, strohderis Dschonsons nu irr atlaists.

No Japanas. Raksta, fa turrenes garrisam waldisiekam Mikado jo deenas jo wairak paleefohf wirsrohka pahr teem zitteem firsteem, kas winnam pretti zehluschees. Taggad siano pahr 5 printscheem jeb firsteem, kas ar saweem farra-pulseem winnam padewuschees, un tas wairak effohf notizzis zaur to, fa tee paschi labba prahfā meera padohmam effohf peekrittuschi un padewuschees. Tomehr wehl dauds, dauds firsti effohf pretlineeki un arri tas leelais pasibstamais firsts Satsuma, tā, fa wehl ne dohmaht newarroht us meera. Tad nu saprohtams, fa Japaneescheem pascheem sawā starpā tas karschs, kas leelaku pohstu darra, nefā kad karschs no ahrenes usmahzahs.

Zittas jaunas finnas.

No Nihgas. 5tā Merz tē buhschoht atwehrt to deenest-kaušchu patwehruma-mahju, kas par to no Sprosta lunga preefsch ta astahfu kaptalu eetaisita par labbu tahdeem deenestnecleem, kas palikuschi bes deenesta weetas. Pahr scho leetu gan us preefschhu dohsim skaidrafas finnas.

No Pinnu semmes. Pinni, kain pagahju-schā waßfarā Deews druwās swchtijis, pateizigā prahfā dohma atkal us teem, kas winneem gruhtā laika palihdsejuschi. Tā Hellsiasorces deenas-awise firsnigi usaizinajohf Pinus, lai famett dāhwanas preefsch teem truhkumu zecsdameem Iggauau semmē fa masu atlihdsinashanu par tahm baggatahm dah-

wanahm, fo winna gruhtōs laikōs wairak reises no schahs fawas brahku tautas sanemuse. — Pa teem trim pehdejeem gaddeem Vinnu semmē nomirruschi 135 mahzitaji, — pehrnā gaddā ween 47. Tannī pehdejā, prohti pehrnā gaddā 13 jauni mahzitaji eezeleti, kas istaifa 34 mājak nefā mirruschi. Laikam tur mahzitaju leels truhkums.

No Sewastopeles. Kamehr schē pee mums Widsemme un Kursemme tahda lehna schogadd' ta seema, tamehr deenwiddōs, Krimmā, ta schogadd' tahda bahrga, kahdu retti tur preefsihwo. Stipri seemeta mehji Janwar mehnescha eesahlumā tur tik leelu seemu fatafijuschi, ka fassa bijuse 20 grahdus stipra. Feodosija jubra nefad ne-effoht falluse, bet schoseem' libd 30 assis no krasta tikkuse ar leddu pahrvilka. Sewastopelē effoht kreets kammanu zelschus un kam tik ween kahdas kammanas pee rohkas, tas wissu deenu braukajohit cplahrt wisiadamees.

No Karkowas raksta Pehterburgas avisēs, ka deedelneeki pee winneem effoht warren dauds un ka us eelas newarroht us preefschu tilt ais deedelneefem. Pehz teefas sianahm tur effoht 3000 deedelneeki, tas isnahkoht us 20 eedsihwotajeem weens ubbags. Ubbagi tē effoht no wissahm tauschu kahrtahm, no muischneekla libd semneekam un no wissada wezzuma, ka, no firma wezzischa libd sihdamam behrnam. Deedelneeki jo drohscihi zaur to, ka turrenes polizeja winneem wassu pataujohit. — Woi tad Karkowā ween ta nelaime? Pee mums Rihgā naw daudj labbaki, lai gan tē polizeja tahdeem zeeti paktat luhko. Ir tē neween nejpehzigi wezzischi un frohpli zilweli dahwanas luhsahs, bet arri jauni spēbzigi zilweli, kas darbu apnikuschi un fawu ammatu pee naglas pakahruschi, tihko no zittu tauschu fweedreem pahrtilt un — fur ween warr peetift — labraht naggus palaisch us sagshanu. Woi jel kad tik dauds irr dsirdehts pahr sagshanahm un laupischahanm, ka taggad? No ka wiss tas zeltahs? No palaidigas dīshwes ween un no kuhribas. Schinnis laikōs wissi gribb fungi buht un ne strahdneeki, lai gan fungu darrischanas nesinn un neproht. Deewēs lai palihdī tai heedribai, kas schinnis deenās tē eezehlushehs, deedeleschanu masinah. Pahr to us preefschu slaidraku sianu dohjim.

26tā Merz 1869

mehs Widsemneeki peedsihwosim to wehrā leekamu deenu, furrā preefsch preezdesmit gaddeem muhsu Zigaunu un Latweeschu semneeklu dīsimta buhshana irr nozelta un winneem brihwestiba irr dahwinata. Preefsch pahri gaddeem avisēs dauds pahr to tifka runnahs un spreests, ka ihsteni schi deena mums buhtu ja-swehti, un kahda peemineschana ihpaschi schai zaur Deewa schehlastiba peedsihwotai deenai buhtu ja-ee-zelt? — Daschi rakstataji tai laikā daschadi par to leetu spreeda; us weenadu prahru nesatikkam, — un taggad, kad patti ta fwehtijama deena jau irr

preefsch durwim, nekur pahr to wairs dauds neteek runnahs nedz rakstihts! Tomehr mums leekahs, ka daschi padohmi, kas preefsch schihs deenas fwehtischanas tifka dohti, buhtu gauschi wehrā jaleek. Un wissuwairak derrigs mums leekahs tas padohms, fo fawā laikā par to dewa muhsu mihlohts agrakajs draudses mahzitajs Georg Neikens. Neikens fawā Zelta-beedri 1867 gaddā dewa schahdu padohmu: ka 26. Merz 1869 buhtu zaur to ja-swehti, ka tai deenā wissas Widsemmes Latweeschu draudses tifku salaffitas mihlestibas dahwanas, ar to sianu, ka zaur winnahm fakrahtohs kapitals, zaur furra intreffehm warretu kahdeem Latweeschu jaunekleem palihdsibu doht preefsch studeereschanas Lehrpatas augstā skohla. Schi fawa mihsota ganna padohmu mehs appalsch-rakstitt Diklu draudses lohzelki effam apnehmuschees pehz fawa spēbka ispildiht, un 26tā Merz dahwanas sneegt un salaffiht preefsch augschā peeminnetas palihdsibas. Bet kad nu schi, ka mums leekahs, gauschi teizama leeta, tad ween labbi marr eet us preefschu, kad dauds beedri fadohdahs pee tahs palihdscht, tad mehs eedrohscchinajamees wisseem Latweeschu tau-tas lohzelkeem, kohpejeem un draugeem, ihpaschi zeen, mahzitajeem, skohlas fungem un pagastu wallditaeem to luhschanu lilt preefschā: ka tee arri libd ar mums 26tā Merz f. g. mihlestibas dahwanas sneegtu un sanemtu preefsch ualihdsibas kaptata Lehrpatas augstā skohla. Schis 26tā Merz fakrahtais kapitals warrbuht arri zaur to warretu tilt wairohts, ka ilgaddōs 26tā Merz preefsch ta mihlestibas dahwanas tifku fakrahtas.

Kam nu no augschā peemineteem Latweeschu tautas kohpejeem un draugeem schis padohms patiku, to mehs luhsam pahr to Mahjas weesi sinnamu doht, ka katram fawā aprinki irr izdeweis ar schi mihlestibas darbu; un kad redsefin, ka weetu weetās draugi beedrojabs pee schi padohma ispildishanas, — tad buhtu kahdā Widsemmes pilsschā teem jasanahs us sapulzeschanahs, furrā slaidraks spreediums buhtu jamekle, ka wisslabbaki to esfahktu darbu warretu us preefschu west.

Diklos, 23schā Februar 1869.

P. Baron v. Wolff, basnizas pehrminder leelskungs. G. Bogel, mahzitajs; M. Brastin, pagasta wezzafajs; H. Schmidt, draudses skohlmeisters; H. Tonner, skohlotajs; A. Mahlmann, pagasta skrihveris; M. Berg, Duppen-mahjas fainneeks.

Widsemneekem.

(Stat. Nr. 7.)

Tas wiss bes laweschanahs tà notifka, ka augstais kungs un keisers bij wehlejis un Widsemmes ritterschaste jau Dezembera mehnesi tai paschā gaddā fawu galla wahrdu dewa, tà rakstidama:

„Widsemmes ritterschaste un landschaste (jeb leelungi un muischneek) fanahluschi us fawu landagu jeb runnas-deenu 1818 gaddā Juni mehnessi, weenprahligi irr apneh-

musches un spredufschi, ka wissi Widsemneeki effoh atlaishami no dsimtuhfchanas, un ka dsimtungi gribboht atfazzicht wiffahm tahn teefahm un brihwibahm, kas teem lhdhs schim bija pahr saweem dsimteem laudihm. Augstais Rungs un Keisers tahdu spreduum ir apstiprinajis un tadeht pawehlejis, lai tahdu ihpascha kommissione tittu ezelta, kas faraksta jaunus lillumus, tahdus, ka waijag buht wiffeem par brihwem atlaiseem Widsemmes semneekem, lai tee frohna= woi muischneeki semneeki, kas peederr pee pilseftu= un zittu tahdu beedribu muischahm. Schai ezelta kommissionei bij pawehlehts tahdus jaunus isdohmatus lillumus preefschä lilt tai no jauna sa=azinata landagai, jeb teem us runnas-deenu fanahfuscheem muischneekem, lai tee schohs jaunus lillumus pahraudsitu. Un ta tas notifka tai paschä 1818 gaddä, Dezembera mehnessi. Tee jaunee lillum tilla preefschä lafti un pahrraudsitu, kas, kas wiinni deht weenam woi ohtram bij jaweeminn, tifka peemimichts un klaushts; beidsoht tifka nospreests, ka schee jauni lillum, ta ra taggad lassami, effoh labbi un peaeumam. Tapetz tad nu peeminneta Widsemmes ritterschafte un landschafte, kas teem no sawa widdus, ko wiinni konwenti fauz, ihpaschi to warru bij dewuse, schohs lillumus usnemt pee landaga spreduum raksteem, tohs usnemt par tahdu spreduum, kas sawu spelyku irr dabbujis us to landagu 27ta Juni f. g. un nospreesch, ka schee Widsemmes semneekem dohti lillum, ta ka wiinni taggad lassami no pirma galla lhdhs pehdigam, augstam Keiseram effoh preefschä nessami us apstiprinachanu, ar to sianu, ka wissi Widsemmes leelungi un muischneeki tohs lillumus effoh peenehmuschi.

Par apleejinafchanu mehs, landrahti, landmarschassis un tee no leelungu pusses us to aktuhtiti fungi jeb deputirti, kas effam tee, ko leelungu konwenti fauz un arri no Rihgas rahtskungeeni tas, kas par Rihgas pilseftas muischahm un par wiffahm zittahm Widsemmes pilseftahm, kam muischahs, padohmu deva, mehs, ka tahdam augstam spreduumam waijaga, schim landaga nospreedum appaftschä effam lillumchi sawu wahrdus un sehetus, ritterschafteste siftehrs sawu wahrdu galla irr rafstijis un wijs schis nospreduum ir ar ritterschafte sehgeli apschgelechts. — Rihga, ritterschafte namma, 21ma Dezember 1818. (De appaftschä 20 muischneeki un diputirti sawus wahrdus bij parafstijuschi un sawus sehgelius peelikuschi.)

Ar scho rafstu dsimtungi bij sawu leelo brihwaischanas darbu nobeiguschti un sawu galla wahrdus schinni leetä dewuschi. Ihstais galla wahrdus wehl bij jagaida no pascha augsta Keisera. Lhdhs ar pa-waffaras fauli arri tas atnahza, zaur grahmatu, kas no pascha Keisera bij laista generat-gubernatoram Marki Paulutsch un kur Keisers bij gubernatoram rafstijis ta:

„Kad nu Mehs tohs lillumus preefsch Widsemmes semneekem, ko Mums ta Widsemmes gubernijas ritterschafte preefschä lillum, effam apstiprinajuschi un wiinnu luhschanu, lai schohs lillumus wehle isdarriht, effam paklausijuschi, — tad effam walddidamam senatam pawehlejuschi, lai schohs lillumus leek drifkeht un pafluddinah.

Turklaht Mehs Jums wehl ihpaschi usdohdam, schohs lillumus us isdarrischchanu rihkoht, un tapat eetaisht tahdu kommissioni, kas schohs lillumus lai cevedd, ka arri tahs waijadfigas teesas ittin ta, ka tas lillumos nosfazzichts apzahdaht un par wissu,

kas wehl waijadfigas, Jums jaraksta walddidamam senatam un ministereem.

Mehs drohfschi tizzam, ka Juhs, ta jau arween sawa no Mums Jums ustizzetä deenestä ar uszih-tibu effat darbojuschees, arri scho jaun'usdohdu darbu rubpigiwehrä nemset, ka tas pehz fahrtas wiss noteel.“

Sem schahs grabmatas pirmem raksteem augstais Rungs un Keisers pats ar sawu rohku ta parafstijis:

Pechterburgä,
26ta Merz 1819.

Aleffanders.

Tai paschä 26ta Merz arri augstais Keisers apstiprinajis tohs pirmohs brihwlauschu lillumus tur, ar sawu augstu rohku usrafstdams tohs wahrdus: „Ta buhs buht.“

Aleffanders.

26ta Merz!

Schi irr ta deena, kad Widsemneeki faites tifka atratas, kad teem tifka atkal atdohta ta brihwiba, kas teem wezzös laikos jau peederrejuse, bet kas ar warru bij atnemta. Schi ta deena, pehz kurras ilgus gaddus muhsu tehwi-tehwi nopushdamees, wehrgu-lehdes nedami, ruhktas affaras raudadami un affinainus freedrus swibsdami, bij ilgojuschees. Schi irr ta deena, ko jau senn gaddus agrak augsti walddineeki un daschi mihi zilweku draugi mums gribbeja nowehleht, bet us ko wehl nebij tas ihstais laiks nahzis. Schi irr ta deena, ko dauds, dauds tuhstoschi muhsu preefsch-gahjeji gribbeja redseht, bet nereditseja wis, — kad ta taisnibas faule uslehza, preefsch ka wiffahm miglahm un wiffeem behdu mahkoneem waijadseja isniht un paroiffam pasust. Deews mums bij to preeku nowehlejis, scho deenu sagaidiht un wiinas gaifchumä staigaht. Mehs dabbujam tai jauka brihwibas faulitee filditees un brihwibas auglus haudit. Ak zif wehrtta irr ta zilveziga brihwiba!

Tadeht, mihi lee Widsemneeki, kam Deews leek schinni gaddä to 26tu Merz deenu peedshwoht, mahjä woi zetta, jeb faut kurrä weetä, pirmais darbs lai Jums irr tas: rohlas falist un ar preka affarahm wisspirmak Deewam sawu pateizibas uppuri nest un tad teem mihiem walddineekem, kas mums to brihwiba isgahdajuschi. Berrejam drohfschi, ka laikam ar walddianas sianu tai deenä sapulzeetees netik ween Deewa namma, bet arri sawa starpä zittur fur kohpä, par to augstu dahwanu papreezatees. Nu tad, mihi namma tehwi un wissi, kam irr saime un klausitaji, atswabbinajeet sawus gahjejus tai deenä no wiffeem laizigeem darbeem, lai tee schinni deenä irr pilnigi brihwiba, un mehs to ween no firds wehlamees, ka Juhsu pateiziba buhtu firfniga, ka Juhsu preeki buhtu schliksti un neapgahniti un ka Juhsu apnemchanaahs buhtu par gohdu Deewam, walddineekem ua Jums pascheem.

Sinnams, tai laikä, kad schi brihwiba pirmu reis tifka pafluddinata, dauds, dauds tahdu lauschu bija, kas to nemas nespohja aifht, kahda dahrga manta wi-

neem dahwinata. Tolaik' waldischana islaida ihpaschu finnas grahmatu, ar fo laudihm tas wiss tifka pa-finnohts, libds ar lahdeem no teem jaunem lifikumeem, prohwes deht un scho finnas-grahmatu is-dallija pa semneeku zeemeem wissä Widsemme. Kahda wezziga faimneeze grahmatas pirmo pufsi pahlaffijuse, fazzija: „Neeki ween un blehnas! Atkal kahdas plehshanas buhs!“ — Lahdeem to arr newarreja par launu nemt, kas sem fungu waldischanas ta bij eradduschi, ka behrni sem wezzaku waldischanas. Wehl zitti tores pahrwehrtita prahtha, to jaunu eetaishchanu deht gahja pee waldischanhahm suhdseetes, itt ka ar to wissu buhtu winneem leela netaisniba notikufe un doschi, finnams, ar to panabza sohdu. Ka taggad wiss irr palizzis zittadi! Pa teem 50 gaddeem gan daschias gruhtibas irr redsetas — ka jau tahdä pahreeschanas laika, jo tee augli no tahs jaunas brihwibas nebij wis tik ahtri panahkami un tadeht nebij wis nekahds brihnumis, ka daschs, kas nepratta us preefschu flattites un tahlak redseht, noschehloja tohs wezzus labbus laikus, kad Egiptes semmee pee gattas pohdeem fehdejuschi. Taggadeja pa-audse jau to nomanna zittadi un muhsu pehznahkami wehl wairak ta labbuma haudihns.

Wehl japeeminn: tai jaunä brihwaischanas lifikumu grahmata bij nosazziti 3 fataishchanahs gaddi. Tai pirmä gaddä weena pufse faimneeeku un ohträ gaddä ta ohtra pufse tifka pa brihweem atlaisti un pa teem nahkameem 2 gaddeem atkal wissi kalpi, ta, ka 1826tä gaddä wissi Widsemmeeku palissa brihwi. To ar gudrum finnu darrija tapehz, lai wissus us reisu atlaishchoht neiszestohs kahda fajuschna.

(Us preefschu wehl.)

Pahr kurlmehmeem.

Kaut gan pee mums warrbuht starp katu tuhf-stotz zilwetu weens kurlmehms atrohdahs, un zaur to pee Latweeschu tautas daschi simti kurlmehmu peederr, tad tomehr wehl naw libds schim par winneem ne us kahdu wihsit gahdahts un winni irr gauschi mai pasihstami, ta ka mai tahdu irr, kas winnu ihsto kaiti atfihst un proht par winneem un winnu dsihwi zittu zilwetu starpa riktig spreeft.

Lai kurlmehmee tiflu wairak pasihstami un lai arri winnu nelaimiga buhshana ar riktig atfihshananu tiflu usfattita, gribbu schi ihsumä pahr kurlmehmajeem, pahr winnu buhshana un, kahdä wihsit winnu gruhtu likteni warr atwegloht, kahdus wahr-dus teift.

Kreetnakas fapraschanas deht mums irr papreel-schu zilwefka dabba apfattama. Deens raddoht irr zilwefka meefu un garru dewis. Gars gan irr mee-fas waldineeks, tatschu meefai arr irr leela warra par garru; jo dwehsele — ta faite, kas abbus fa-weeno un kohpä turr, ka durvis, zaur fo garam leetu nomannischana un atfihshana nahk, ka arri rihs, ar fo schee weens ohtram faru spehku darra

finnamu — dohd meefai warru par garru. Garra spehki irr fapraschanas un prahts; schee spehki tilzaur leetu atfihshana un pasihshana, kas ahrufs zilwefka, warr augt un spehzig buht. Tee eroh-tschi, ar fo dwehsele garam leetu atfihshana un pasihshana peewedd, irr tee ta nosaulti fajuschnas spehki, kas pee meefas ihpaschöös lohzellos miht.

Wisspahr meefas un it ihpaschi pirkstu gallös at-rohdahs taustishanas jeb jushanas spehks, zaur fo leetas ar aptaustishanu warram pasift. Us mehles irr fmetkeshanas spehks, tas mums leetu garschu leek pasift. Ohstishanas spehks, zaur fo ar leetu fmarschu eepasihstamees, miht uahsis. Azzis irr redsefchanas spehks, tas irr tas dwehseles spehks, zaur fo schi mums leetu stabwu un ahrigu issflattu jaw no tahlenes rahda. Ar to dwehseles spehku, kas muhsu ausis, mehs flannu fadsirdam.

Dsirdefchanas un redsefchanas spehki irr preefsch garra pehz sawas wehrtibas tee wisswarrigee un waijadfigree. Jo kad weens no scheem abbeem dwehseles spehkeem kahdam zilwelam no masahm deenahm truhfst, tad newarr winna gars ta isaugt un spehka peenemtees, ka tahda gars, kam schee spehki pilnigi; winna prahts paleek tumsch un fapraschana nepilniga.

Bil swarrigs irr preefsch garra weens echo dwehseles spehku truhkums, tas jo fkladri redsams pee tahdeem, kam dsirdefchanas spehks wai jaw masotne bohja gahjis, wai kas arri bes winna peedsimuis; scheem irr tahs ihstahs garra durvis zaur scha spehka truhkumu aissflehgta; winni zittu zilwelu wal-lodu nedfird un tadeht paleek mehmi.

Dsirdefchanas spehks irr tas, kas muhs mahza runnaht. Kad behrns til tahlu pa-auds, ka winsch zilwefka runnu isschfirk un us winnas usmanna, tad winsch gribb arr ar faru mutti tahdu paschu flannu patasift, kahdu winsch fadsird. Gesahkumä winnam tas wis tuhliht negribb isdohtees, jo mehle wehl irr neelohzita, un pats wehl neproht mehli, mutti un zittus lohzelkus, kas pee runnaschanas waijadfigi, pehz kahrtas waldiht; tadeht irr eesahkumä winna runnati wahrdi nepilnigi. Ar laiku winsch mahzabs farus runnaschanas lohzelkus kahrtig waldiht; wahrdi paleek pilnigaki un fkladrahi. Turklaht behrns manna, fo preeauguschi ar teem wahrdeem apfihme, un apfihme tadeht arri pats tahs paschas leetas ar teem pascheem wahrdeem. Tahdä wihsit mahzabs dsirdefharts behrns runnaht. Behrns, kam dsirdefchanas spehks truhfst jeb kurlajs, nedfird zilwetu runnu, ar to truhfst winnam runnaschanas preefschihme; winnam tadeht japeeleg mehmam, kaut gan winnam wissi zittu runnaschanas lohzelki tifpat pilnigi un weffeli, ka dsirdoscham.

Schahdus mehmus, kam mehmiba no kurlibas zellahs, faz par kurlmehmeem.

Tè japeeminn, ka mehmiba arri gan no zittahm wainahm, nelä no kurlibas ween, warr zeltees. Daschs gan dsird, bet tak irr mehms, tadeht ka winna gars

maitahs; schahds irr wai nepilnigs prahtha, wai gluschi besprahligs; schim newarr to palihdsibu sneegts, fo kurlmehmajam. Tad wehl kahds warr buht mehms nepilnigu runnaschanas lohzecktu deht; tas irr, kad kahdam mehle wai pawissam naw, wai kad schi par refnu, wai par masu, wai arri kad winnam irr rihsles galla pee balses lohzeckleem kahda waina, wai kahds truhkums. Tahds, kas schihs wainas deht mehms, faproht zittu zilweku runnu, jo winsch dsird, bet nekad newarr runnaht.

Kurlmehmiba zilweku padarra gauschi nesaimigu; schi kaita ta zilweku pasemmo un winna garru apspeesch, ka winna gandrihs newarretu par zilweku turreht, ja winnam nebuhtu zilweka gihmis un isflatta. Walloda irr faite, kas wiffus zilwekus saweeno; zaur wallodu zilweki weens ohtru par brahli turrahs, weens ohtru pamahza, stahsta weens ohtram sawas finnaschanas, dohmas un peedfihwojumus, prassa weens no ohtra padohmu un palihgu. Walloda irr farrohte, ar fo gars teek barrohts; jo til zaur wallodu ween zilweki few mahzibas un finnaschanas jakrahj un gudribu panah. Kurlmehmajis irr, lai gan winsch zilweku starpa dsihwo, zaur sawu kaiti no zilweku beedribas issflehgts; ne winsch zittus warr iswaizah, ne zitti winnam no sawahm finnaschanahm un zittahm garra mantahm fo warr pasneigt; tahda weentulibä winna garam japelek nemahzitam un prahtam tumscham. Ar azzihm winsch gan reds dauds leetas, darboschanabs un notifikamus; bet wijs tas paleek winnam nesaprohtams; neweens winnam to bes wallodas newarr pilnigi isflaidroht. Zilweku dsihwe winna azzu preefschä winnam garam eet, ka kahdam teatera spehle, kas scho spehli pirmu reissi reds un dsird, un turklaht fwechä walloda. No Deewa, fawa Radditaja un Pestitaja, winsch nelo nesinn, un ja fo sinn, ta tas irr gauschi mas; winna dohmas schat leetä irr tumschas un neflaidras, ka kahda meschineka pagana, kas no leela, warren gaara bihstahs, bet ne ar behrnischku mihlestibu winnam peekerrahs. Taifnibu un netaifnibu, labbu un launu, labbus tikkimus un netikkimus winsch neproht isschikirt; ne baustus, ne pasauligus likkimus winsch sinn. Kurlmehmajis usflatta zittus zilwekus wai tik par tahdeem, kam par erohtscheem waijaga buht, lai winsch sawu eegribbu warr peepildiht, wai par tahdeem, kas winna eegribbai pretineeki un tapehz winna eenaidneeki. Wai no tahda naw zitteem jabihstahs, kad winsch duftmu pilns?

Kurlmehmajis newarr sawas kaites deht zitteem zilwekeem buht tik derrigs, ka peenahktobs, un irr daudskahrt par kawekli; tapehz winsch teek no daudseem tik par peekto ratty dsirdoschu zilweku starpa usflatihts, un kad winnam dauds leetas irr waijadsigs palihgu sneegts un ar winna kaiti buht pazetigam, ta winsch no daudseem tik par gruhtu nastu teek turrehts. Daschä arr irr tik zeetjirdigs un weegl-

prahtig, ka winsch schahdu nesaimigu us daishadu wihsi nerro, Kirzina un ar winna johkus dsenn un fmeijahs, ja kurlmehmajis sadusmojahs. — No wissa irr redsams, ka kurlmehmajam behdigs, gruhts likten no Deewa pefschikirt.

Taw dauds irr ar to daschadi nophlejuschees, us kahdu wihsi warretu kurlmehmajeem winna likteni atveeglinah, winna nesaimi palihdscht, winnaus zilweziga kahrtä eevest ui par derriegeri zilwekeem paddarriht. Tee puhlini naw bes augteem bijuschti; tas irr panahfts, ka taggad kurlmehmeem warr palihdscht, ja tik gribb. Schi palihdsiba, ar fo kurlmehmeem warr winna gruhtu likteni ihsti atveegloht, irr ta, ka winnaus mahza runnaht un zittu zilweku runnu faproht. Tas ikann gan itt brihnischki, ka kurlmehmus vari mahziht runnaht, tatschu irr eespehjama leeta.

Pee katra waheda, fo mehs runnajam, irr mums runnaschanas lohzeckti sawadi jaisturr un jakustina, fo pee muttes un gihmja reds. Kurlmehmam teek rahdihts, ka pee katra waheda runnaschanas lohzeckti jaisturr un teek arri rahdihts, kahdu leetu kats wahrs apfihme; us tahdu wihsi warr kurlmehmajis mahzites neween runnaht, bet arr to, fo ohtrs teiz, no gihmja noskattiht. Sinnams, ka, ja kurlmehmajis jaw wallodu faproht, ta winna wiffas zittas zilweku finnaschanas naw wairs aissflehgta. Tas arr irr lehti prohtams, ka ifkatrs newarrehs kurlmehmus mahziht; jo dsirdoschus skohloht irr gruhta leeta, bet kurlmehmus buhs wehl gruhtata. Tadeht waijaga preefsch kurlmehmeem ihpaschas skohlas ar derriegeri skohlmeistereem gahdaht.

Kreetni isskohlohts kurlmehmus no dsirdoscha zilweka naw eelsch finnaschanahm isschikram, winsch runna, raksta, laffa, faproht, fo zitti runna, un ta irr dsirdoscham lihdsigs. Daschä kurlmehmus irr wairaf, neka weenu wallodu eentahzijees un ware amatus waldiht, fo til jo kreetni isskohlohts dsirdohts ween warr.

Dokteri un ahrstes kurlmehmeem nelo newarr palihdscht! tikai skohla winnaus warr par derriegeri zilwekeem paddarriht.

Bittas semmës irr jaw labba dalka skohlu preefsch kurlmehmeem eezeltas. Wahzsemme irr daschä apgabbaalä preefsch wiffeem kurlmehmeem skohlas apghatas. Arri Kreewu semmë irr kurlmehmeem skohlas: Pehterburga, Mostawa, Warschawa, Pianu semmë; mums turwumä irr diwas kurlmehmu skohlas: weena Rihga preefsch Wahzeescheem, ohtra Fenneré Pehrnowas apraki preefsch Iggaukeem.

Latiweeschu tautas kurlmehmeem wehl naw skohlas; bet mums jazerr, ka tas laiks wairs nebuhs tahtu, kur winneem arri warrehs ar Deewa palihgu winna mutti atdarriht, un winni warrehs Deewu, sawu Radditaju un Pestitaju teift un zitteem a zilwekeem par derriegeri tuwakeem palift.

G. Aboling.

Tee winnestu nummuri, kas tai Kreewu labdarrishanas
beedribas lotterijā 23. februār f. g. islohschti:

452	9,254	16,631	28,141	34,551
600	10,502	16,924	28,178	34,871
1,567	11,302	17,269	28,217	34,945
1,955	11,466	18,202	28,514	35,015
2,042	11,811	18,569	28,971	35,479
2,095	11,952	19,295	29,029	35,597
2,327	11,978	19,326	29,388	35,650
2,531	12,318	19,643	29,709	35,733
2,865	12,429	20,143	29,854	35,999
3,179	12,624	20,159	30,000	36,076
3,728	13,147	20,208	30,864	36,475
3,801	13,599	20,899	31,238	36,496
3,931	13,689	21,402	31,422	36,622
3,982	13,736	21,439	31,501	38,252
4,259	13,804	21,563	31,536	38,793
4,340	14,011	21,956	31,569	38,844
5,038	14,291	22,735	32,311	38,909
5,724	14,349	23,449	32,449	38,926
6,395	14,673	25,464	32,711	38,947
6,467	14,756	26,184	32,853	39,007
6,627	15,104	26,223	32,961	39,184
6,758	15,462	26,801	33,252	39,305
6,862	15,879	26,892	34,112	39,316
7,715	16,576	27,770	34,250	39,680
9,096	16,581	27,867	34,305	39,837

Tee winnetaji, kas eefsch tahm trim pirmahm deenahm
fawus winnestus gildes-nammā nam panehmuschi, jeb kas tahk'
no Rihgas dībhw, lai meldejahs, jeb lai ralsta pee tahs beedribas
kassitera A. M. Menkovitsch, Pehterburas ahrīhgā, basnīz-
eela Nr. 22, bet lai lohschu Nummerus suhta lihs un lai
peelēk to wajadīgu postes-naudu, ka wiineem tahs winnestes,
pehz usdohdamas addresses, warretu peesuhtiht.

S e e m a.

(Wer hat da oben Baumwoll' feil? Von P. Hebel.)

Kam willa augschā newchrte?
Das labbu dallu ißschkeesch schè
Pa laukeem un pa tihrumieem,
Pa kalneem, uppehm, esereem;
Dam willas laikam dauds wehl buhs,
Kad wiisch to laif ka mehsumus.

Waj wihr to tur redsat juhs?
Das willu fdo jan pīzis buhs:
Reds, wiisch to nefs us kammescheem,
Us zeppuri, us sahakeem.
Kam, wihrin, sfreij til muddigi?
Tu sadis to tok nebuhs?

Un wiisseem meetem, stumbureem,
Ik fatram sawa dalla teem.
Tur stahw ka leeli fungi schee
Un leppojahs ka baggatee.
Ne weens nau tukschā atstahts tē,
Ne jumts, ne schohgs, ne ahbele.

Wissapkahrt sneegs ween semmē nah,
Nu zett' un pehdas fajukt sah.
Dasch graudinch smalts un wahrigs tahds
Nu drohsch pee semmes guldnahs.
Laj gutt! Gan pawaffarā drihs
Dam heesajs apsegs nokussihs.

Dasch jaiks un spihdigs taurintisch,
Bit alti te nu apsegis wiisch!
Dam behdas nau, un falds tam meegs
Un mihsstajs dekkis winnam sneegs.
Ap leeldeenu wiisch mohdisees,
Dauds laika winnam isfnauftees.

Pawaffarā, kad putni dseed,
Tad seemas meegs us beigahm eet.
No lappem wissi uszefahs,
No lihukrefla istinnahs.
Kur zauruminsch tik redsams ween,
Tur tustetaji ahrā leen.

Tē atskeen zaurojs swirbulihts,
Tam smekheit' maizes kummosihts?
Tik schehli tu man usflattees,
Tu nebuhs ilgi pachdees?
Ja, draugs, tas labbi pailgi,
Kad grauds wehl katra waggā bij.

Schē tew! Dohd zitteem braheem arr!
Tu issalzis? Tas nekaisch arr.
Waj taisiba scheem wahrdeem nau:
„Ne tihrums teem, ne fehjums stahw,
Ne fekuhnū teem, ne padohma,
Deems tok orween tohs usturra".

R. D.-U.

Par ūnnu.

Nahloschā fwehtdeenā, 2trā Merz us Rihgas Latwee-
schu beedribas apgahdaschanu Turneefchu fahlē rahdihs
lurredim u jeb teateri, ko nosauz: „**Pats faws brahlis.**“
Gesahfsees pulksten puß 7. Samalsa 1mā plazzī 50 kap.,
2trā 35 un 3schā 20 kap.

Grahmatu ūnnos.

Rihgā pee Häcker funga nupat tiffa isdrifteta un tā-
pat pee winna, ta arri keegelmuichā irr dabbujama fehada
grahmatina:

Drangu-wainaks par peeminnu muhsu mihsam Nei-
kenam no J. Treiter un J. Krautin. — Maksa 10 kap.

Tahs „**Missiones-lappas,**“ — pahr ko 7tā Nri. tiffa
ſinnohts — pīmais nummures jau irr dabbujams Bak-
meister funga bohde.

Undeles-ūnnas.

Rihgā, 28. Februar. Laiks atlaides un wehjains
Linnu - tīrgus. Schinnis denās matsoja par strohna linneem
57 lihs 66 rub. un par bralla no — lihs — rub. par birkanu,
Brabletas linnu - fehlas 9 rub. — lap. par muzzu.

Sihla andele. Budz kweefchu 1 r. 60 l. lihs 1 r. 70 l.,
rudu 1 r. 20 l. lihs — l., meeschu 130 kap. lihs r. — l., ausu 1 rub.
80 kap. lihs — l., par puhr. Buhrs kweefchu miltu 5 r. 25 l.
rudu miltu 3 r. 30 l. lihs — lap. — bīdeletu rudu miltu — r. — l.
meeschu putraimu 4 r. 60 l. lihs 5 r. — l., grubbu putraimu 4 r
— l. lihs — r. — l., ausu putraimu 6 r. 10 l., grubbu putraimu
5 r. 70 l., stanu 5 r. 60 l. lihs — r. — l., kartuppelu 1 r. 75 l. lihs
— l. Pohs kweefchu 5 r. 50 l. — lihs r. — l. Muzzu fahls: far-
lana 6 rub. 25 l., balia rupja 6 rub. — lap. smalla — rub. — l., al-
mena fahls — rub. — lap. — Silkes lasdu muzzā 11 rub. 50 l.,
eglu muzzā 11 rub. — lap.

Raudaē tīrgus. Walsts banta biletas 90 rub., Wids. usfak-
lamas kihlu - grahmatas 100 rub., neusfaklamas 92½ rub., Rihgas
kihlu-grahmatas — rub., Kuzjemmes usfaklamas kihlu - grahmatas
— rub., 5 procentu usdewu biletas no pīmas leeneschanas 159
rub., no oħras leeneschanas 160 rub. un Rihgas-Dinaburgas diel-
su-żesta alzjas 123 rub.

Wids. gub. awiess № 12 loħan fahdu ūnnu: W dīemnos land-
rahu beedribas ar schrem ratsleem darra sunam, ta fahnu godda
ta Widjemu ē to jemnej fu ūnru israhdi ūnnu un isproh-
wejħanu, ta arri to sunam goħda-makku isoddli ūnnu noturreschoht
7tā un 8tā Juii Tebrarā un 16tā un 17tā Augst Walniera.

Rihgā, Mitterschafes nammā, 27tā Janvar 1869.

Afbisdedamis redaktehrs A. Leitan.

No zensures atweħleħts.

Rihgā, 21. Februar 1869.

Mahjas weesam peelikkums pee № 9, 3^{sch} (15ta) Merz 1869.

Burwe.

(Statt. Nr. 7.)

Lihds schim Turris tik studeereja un dsihwoja lustigi, par preefschdeenahm ne ko nebehdadams; bet echo-riht winau daschadas dohmas sahka mohziht. Kä jau sinnam, winsch par mahzitaju studeerejis, un mahte arri wakkar teiza, fa winna us tahs deenas lohti preezajotes, kad winsch — Turris — hubshoht pirmo reis spreddiki teift; bet Mahrtina meita, Anna, pee tam ne mas nepasseja, jo Turris bij par kattolu mahzitaju studeerejis un teem naw brihw prezzeetees. Ar schahdahm dohmahm kaudamees winsch lihds awotam tifka, no fa wissa sahdscha uhdenti nefsa. Nu lohgi arri jau atvehrabs, un taudis sahka staigaht. Daschäas weetäas irr par dauds mahjahm tik weena patte akka, un tur meitas pehz uhdene eedamas fakteahs un labbi isplukschkeahs. Bija jau kahdas tscheträas meitas sapuljejuSchahs un nu sahka tuhlin runnahrt par bruhtganeem; weenai bij smulki bruhni matti un tahs mihtako zittas meitas gauschi no-smahdeja, ta fa schi nosarka fa rohse. Anna arri paschulaik pehz uhdens atnahza un bruhna, nesinnadama, fur glahbtees, fazzija: „Annai arri irr mihtakais; winsch wakkar pahnahzis mahjas.“ Tas bij fa uggons pee pulwera. „Annai arri mihtakais? Kas tas tahds irr?“ ta weena ohtru prassija.

„Usminneet nu,“ ta bruhna fazzija. Nu wissas minneja scho un to, bet ne fa.

„Juhs ne sawä muhschä ne-usminneet, kad til tahlu dohmajeet; Annai turpat nahburgös irr.“

„Tas tak tas students nebuhs?“

„Ja, tas buhs gan.“

„Bet,“ ta weena teiza, „winsch jau par mahzitaju paliks, fo tad Anna darrihs?“

„Kä, Anna patte nahk, un tuhlin dsirdesim, fa tas buhs.“

„Wai dsird Tu, Anna,“ ta bruhna fazzija, „mehs labprahb gribbetu sinnahrt, kas no Lewim un Lawa mihtaka isjuks.“

Anna druszin pasmehjahs un uhdensi spanni leedama us meitahm flattijahs.

„Kas tad Sums nu notizzis? Woi tad jau sinneet, fa man mihtakais irr?“

„Kä nu leedsees, mehs jau sinnam,“ ta wissas Annai pretti.

„Nu tad fakket, kahdu man nowehleet?“ Anna smaididama prassija.

„Tas students, luhs, tas Laws bruhtgans!“

Annai smeedli nosudda un nosarkuse winna akka flattijahs. Beidscht stohtmidamahs atteiza:

„Mehs par to ne wahrdi ne-effam runnajuschi un arri ne buht us tam ne-effam dohmajuschi.“

Zittas meitas negribbeja tizzeht, tatschu weena fazzija:

„Tas preefsch Sums abbeam labbi, jo prezzeetees Juhs tak newarreet; Tu sinni, fa winsch par mahzitaju gribb palift.“

Annai newaijadjeja wairs atbildeht, jo Turris pats paschulaik peenahza. Dascha labba meita Turrum rohku fneedsa, tik Anna weena patte azzis noduhruhe ahs zittahm stahweja, bet Turris winau tak pamannija un tai tuwojabs.

Anna smaidija un gribbeja winnam rohku fneegt, bet rohka bij fa preefeta, newarreja ne mas pazelt.

„Anna, wai tad man rohkas nedohst?“ ta Turris brihnedamees prassija un fneedsa winnai rohku.

Anna wehl ne wahrdi nesazziha.

„Kas Lew irr? wai Tu us manni nikna?“ ta Turris wehl ahtrak prassija.

Anna skattijahs studentam azzis un druszin pafmihdama galwu grohsija; azzis tai bij pilnas affaru.

„Mums pa weenu zettu us mahjahm ja-eet, nabz, es Lewi pawadvischu.“

Anna nehma sawu uhdens kruhst un gahja Turrum lihds.

„Deessinn, Anna, kas ar Lewi notizzis! man leekahs, fa Tu us manni nikna, lai gan to ar wahddeem nesakti. Wai tad Tu ne mas nepreezajees, fa es mahjas? Mean pawissam zittadi ap firdi; kad isgahjuSchu waffar' no schejeenes aissagahu, tad man weenigais preets atlifka, fa par gaddu sawu mihtu mahti un Lewi atkal redsefchu, un kad wakkar mihtu mahjas eraudsiju, tad wehlejohs, kad man spahrni buhtu, lai warretu ahtrak pee Lewim kuh. Un nu Tu man negribbi ne rohkas doht? negribbi mannis gandrihs ne ussfattih: azzis noduhruhe flaiti smiltis.“

Anna ar gluschi kluusu balsi atbildeja:

„Sinnu gan, fa Lew likkahs, es ne-effoh laipniga, un man paschai palifka schehl, fa Tu ta dohmaji, bet nesaprohtu, fa tas nahzahs, es newarreju. Un tatschu ar ween behdajohs, kamehr mahjas nebiji, ne weena deena nepagahja, fur simtu reischu us Lewi nedohmaju. Pee akkas zittas meitas par Lewi norunnaja un man deht tam prahs gaisch un tumsch palifka, man ta bij ap firdi, it fa patte galwa negribbetu wairs klausht; tai azzumirkli Tu pats arri peenahzi, un nu nesinnaju, fo eefahlt, fo darriht.“

„Nu tad gan arri negribbi, fa Lew taggad lihds eimu, un es par welti til ahtri steidsohs mahjas buht.“

„Kä kad Tu sinnatu, zif man paschai schehl! Kad us tam dohmaju, tad faule preefsch mannis wairs nespiloh, yulkes neseed — wihs man fa nomiris. Bet tas newarr buht, Tu jau palissi par mahzitaju; fo taudis fazzih, fa Tu ar manni tahda draudsbä, fo taudis wihs wairak no mannis dohmahs?“

"Ak ta ta leeta, par fo pee akkas runnajaht! Tew gan patihk, fa par mahzitaju paleeku?"

"Es lohti preezachohs, fa Tu pee mums par mahzitaju palifsi un fa wissi laudis Tewi gohdabs, jo Taws gohds buhs mans preeks."

"Un kad Anna kahdu reis ar baltu mirtu frohni galwā, staltu bruhtgamu ais rohfas turredama, liffes no mannis laulatee, tad . . ."

"Nerunna tà, tas wiss necki," tà Anna behdigi atbildeja. "Tik weenreis baltu mirtu frohni walsachu, un tas buhs to svehtdeen, kad Tewi par mahzitaju eeswehtib; to man tak neleegst, Tewim par garrigu bruhti buht?"

"Ja tas tà warr buht, fo tad zittu few par bruhti aemtu?"

"Bet tad mainagu glabbaeschu lahde un ohtru reis wairs galwā nelischu, jo man tad Tu buhfi fà nomirris un es atraitne palifuse."

"Ko tad Tu teifsi, kad es par mahzitaju nepaleeku?"

Anna zeeta kluffu; warreja manniht, fa wiana par scheem wahrdem preezajahs.

"Tu par mahzitaju nepalifsi?" tà brihnedamees praffija.

"Wai tad mannis nemihle?" Turris waizaja.

Anna zeeta kluffu un tad pehz kahda brihscha fazzija:

"Mihleju Tewi fà ihstu brahlt."

"Un zittad ne?"

"Zittad' nedrihstu, tas nebuhtu pareisi.

Turram arri kahdu brihtinu wassladas peetrushka. Pehzgallà tatschu winnam kas prahtha nahza.

"Ko tad meitas par manni runnaja?"

Anna akkal smaidija un nejnnaja, fo teift. Pehzak sanahmehs, un winnai tee wahrdi no muttes isspraudahs:

"Tu, Tu effoh mans bruhtgans, to meitas teiza."

"Wai tad mannis par brubtguru negribbi?"

"Gribbetu gan, bet nedrihstu."

"Drihstu gan: es par mahzitaju nepalifschu, ja Tu manni druszin mihle."

"Neverru isteift,zik lohti Tewi mihtoju!"

"Anna, mihla firfnin, lai Deewi Tewi svehti par to wahrdi. Tu man taggad rahdi zellu, fur stai-gaht. Ak kapehz tik to taggad juhtu, zik Tu man mihta! Bet wehl irr laits!"

Turris ne wahrdi nefazzija, bet Annu gahrdi nobutshoja.

Bij jau pee Annas mahjahm tikkusch.

"Wai wakkards warram satiftees?" tà Turris praffija.

"Sinnams, kad faule jau nogahjuje; Tu jaw sinni, fur."

(Af preekchhu wehl.)

Diwas stundas or milsu-tschuhfsku.

Wihlipines fallas pederr pee Asias un atrohdamas fallu-pulka — arkipele — Indias juhrā.

Sause tur püssdeenä stahm us paschas galwas, tadeht tur lohti karsts. Tur aug ribfi, zukfurs, kappija, bohmwillä, silluma sahles, tabaka un labbi kohki preeksch luggu bubweschanas. Laudis flinti un tadeht prezzes dahrgas. Tabaka no ittin labbas sortes, teek par zigareem isstrahdata. Safka, fa 12 tuhkfostochas fastes us Eiropu nahkoht. — — Mescha svehru tur mas, tikkai kakkis ween atrohdamas. Jo wairak tur useet leelas tschuhfsas un starp schahm arri to milsu-tschuhfsku — boa konstriktor. Wissu pirmohs eedsihwotajus sauz par Papuä — tee wehl pagani, kam breefmeigas eeraschhas. Kad kahds mirst, tad to pirmo reisneeku, furru nokerr, mirronam par uppuri nokauj. Seeweefchi jau desmit gaddu wezzi apprezzejahs un paleek par mahtehm. Pee mums meita 18 gaddu wezza wehl gluschi jauna un tiko prezzejahs, bet tur schinnis gaddos jau wezza seewa.

No schahm fallabm sauz weenu par Manilla jeb Luzon. Gedishwotaju irr kahdi diwi un püss milliona. Galwas pilsschitu sauz arri par Manilla. Spahneeschu tur pulka dölywo un tadeht wissi turrahs stipri pee Kattolu tizzibas. Manillas pilsschitā leeli zigaru fabrikki; Rihga strahdajoht tannis leelakajos ziggaru fabrikös kahdi feschti ūmts zilveki, tur libdö s tuhkfostochi.

Reisneeki stahsta ta:

Mums waijadseja neddelu pehz neddetas pee kahda laipniga Spahneeschha nodsihwoh, jo zetta dohtees ne mas newarreja dohmaht, tik leels karstums bij. Bahri reischu kahda wehsmina no Päffik uppes nahza, bet tas arri bij wiss, fo atspirdsinates. Us peldeschanas nebij neko dohmaht, jo breefmeigis kroodili (issfattahs fà firsattes, bet 20 pehdu garri) ik deenas zilwekus no Päffik uppes krassteem norahwa un aprihja. Us tahdu wijsi mums zitta darba neatlikka, fà rihtös brohfasti turreht, us launagu gaidiht un zigarus fmechkeht, pehz püssdeenas fmechkeht, gulleht un us wakkariahm zerreht. Bet weenu riht fullainis elsdams eesfrehja un brehza: "El seriente, sennor, el serpiente!" (Tschuhfska, kungs, tschuhfska!) Wiana kahdu diwu standu gahjuma (7 werstes) no scheeenes tahlu. Tschuhfska ap mango kohku ap-tinnusees, fitt ar galwu us semmes, fa smiltis un almentini gaisa fgreen. Irr par leeku issfalluse! Wissi tahs pusses eedsihwotaji no mahjahm isbehguschi un mekle pee mums palihga, jo muhsu lohdes ne kad mehrkam garram nefreenoht.

"Diabolo!" (wai wels!) fà muhsu Spahneets novurdejabs, "ta buhs ta milsu-tschuhfska!"

Mehs gawilejahm gaividami, fa nu buhs kas, fo laika pakawehnt un preezajamees, to elles svehru weenreis ar sawahm paschahm azzim redseht. Spahneets zigaru eesmehkedams aurdeja, fa tas ne-efsoht wis fmeeflis; winsch pats, tiko sawu döbwibuu warredams glahbt, weenreis redsejis jahtneeku ar wissu sirgu, fo tschuhfska aptihdamees salaususe, fa

lauli ween bräfschkejuschi. Spahneets, lai gan tai widdü tas leelakais gehgers buhdams, tömehr lee-dahs, tschuhfskai pretti eet; bet lad winna seewa to usmuddinaja, tad tatschu apnehmahs, fazzidams: „Mannis deht, Juhs jau wissi gribbeet, lai sawu dsibwi ahtri un breefmigi heidsu.“

Nu kahpahm sirgeem muggurā un tikkam drihs tai weeta, kur tschuhfska kohrteli. Lauschu pulka sanahzis, fa tschumeja ween, stribdejahs un weens ohtram padohmu dewa. Spahneeti ceraudsjuschi wissi ukgawileja. Pebz tam stahstija zits zaur zittu kleeg-dami breefmigus notifikumus, fa milsene un wehl zittas winnai lihdsigas tschuhfskas pa fahleem aprih-juschi. Mums tahdu brihnumu gribbejahs pascheem ar sawahm azzim redseht, jo daschu reis tahdus stikkus par dauds ar mesleem ispuischko. Ta dewamees knaschi us preefschu. Kluwahm pee kahdas ee-leijas, kas ar kohfem pecanguse, tur, teiza, tschuhfska apschupusees. Dahjahn tai eeceijā, labbi apskattidamees. Kohleem nedrikhsstejam tuwu nabst, jo tam tahrypam effoh tas eeraddums, kohku gullotnes farittinatees un tam pirmajam, kas appaksch kohka, wirsu krest un dsihwibū bes kahdas ussazzishanas isspeest. Mehs par to smehjahn un tihschi sem kohleem jahjahn, laudim tschuhfskas gattu apsohlidami, no fa pat schodeen elju warrebs isspeest un, pebz winnau gudribas, par sahlehm slimmibas bruhkeht. Laudis fahjahn pakkat rikshoja. Us weenreis pee-pechi eekleedsahs: „Tur! raug, tur! Soi, Seniores! Tahlak wairs ne, zittad' buhseet tschuhfskai rihtle!“

Gesahkumā kohfi tik klussu bij, fa ne lappina ne-kuslejabs, un mehs arri ne ko newarrejam manniht. Gohwes no tahs weetas labbi patahlu sahli pluhza. Mehs sveeschneeki jahjahn ar ween tuvak, tamehr no ta bauliga kohka tik kahdus peeze desmit sohkus tablu bijam. Nedohmajohit sirgi us pakkat-fahjahn stahwu slebjahs, frehves purrinadami un brihnum sprauftadami, ta fa mums gruhti bij, muggurā noturretees. Sirgi eenaidneku pa preefschu paman-nija un nopratta, kas tam sinnā. Nu arri mehs milseni eraudsjam spiggukojoht un mirdsoht. Sirgu newarrejam wairs noturreht, kahpahm semme un lihdsahm Spahneeti, lai nahk fahjahn mums lihdsi.

„Lai Deens man grehku peedohd, kad es to dar-ritu. Diabolo!“ ta winsch brehza.

Gahjahn weeni paschi, dubbult-stohbrus us roh-kahm turredami, tuvak. Peezdesmit kohku wehl wai-jadseja lihds kohfam eet, kad gallohtne fahka fa wehtra vlohsitees. Drebbejam fa apschu lappas, kad svehra swihaas faules Starrös spiggukojoht ceraudsjahm. Tschuhfska galwu no lappahm tablu issteepa un muhs ar sawahm dimanta azzim stihwi ussfattija, dubbult mehli fa sibbeni no rikles schaudidama. Nu winna ar trefschu dattu wissa fawa garruma us augschu un us semmi lohjijahs un rinku rinkös greesahs, bet ta, fa azzis ne kad no mums neno-

greesa. Palikkahm it fa apburti us weetas stah-woht, nespahdami ne weena wahrda isteift. Is-skatta bij breefmigi smukta! Tschuhfskas swihaas faulē wissi wissad mirdseja, dseltenas fa selts, sat-kas fa lappa u. t. pr. Nospreedahm schaut, jo zit-tad winna semme negribbeja nahkt.

Mans beedris mehrkeja us galwas. Paufsch! schahweens sprahga wallā. Kohleem augti birra semme fa kruffa, lappas schnahza un drebbeja. Svehra aste bij no kohka attinnisees un fittahs schur un tur un plihkscheja fa brihnum leela pah-taga. Galwu greesa ar ween rinki, muhs weenad ussfattidama. Sahkam begt, bet atschgarni un tschuhfsku uslubkodami, jo mugguras tahdeem besti-jahn nedrikhs greest, tad winni dsennahs pakkat. Pee lauschu pulka tikkuscheem, wissi mums uskleedsa: „Wai jau pa gallam? Wai jau nohst?“

„Naw nohst, bet mums irr padohms. Dsibsim gohwes sem kohka un lausim weenu apriht; jo kad peerihjusees, tad winnu warr lehti noschaut.“

Laudim tas nepatikka — katram fava lobpina bij schehl. Apsohljamees gohwi aismaskaht, un ar to bij wissi meerā. Lobpini kohlam tuwodamees brihnum pa gaisu ohschnaja, jo svehrs kummoju mannidams paslehpahs lappas, fa gohwes ne ko nerdenseja. Lobpi newarredami breefmas useet, dewahs sem kohleem, pawehni pret faules karstumu mekledami. Peepechi fahka farri breifschelt. Sallt un dselteni sibbeni fitta tellam wirsu un apjohsa nabbadisnu ar selta johstu tik zecti, fa tam ne weens fauls wessels nepalikka. Bet nu mums firds no schehlabahm gribbeja puschu plihs. Gohwes wiss-fas katra us sawu pussi isschikhda un tella mahte weena patte palikka, kas tschuhfsku neschehligi fahka baddiht. Us weenreis ceraugam, fa telsch gan wallā, bet weenā muskulā faspeests, fa seers. Mahte gan laisja, gan mauroja, bet behrniasch tatschu dsihws nepalikka. Tschuhfska atkal pa to starpu kohka noslehpahs — warr buht newarreja gohwei pretti at-turretees. Kamehr gohwe nophulejahs tellu atdsih-winaht, lehza atkal pa sarreem tschuhfska semme gohwei us mugguras un azzumirksi bij gohws fa ar seltu aptihta: druszin ween nokarpijahs un bij nohst, tik kaulus luhstoht ween warreja dsirdeht un red-seht, fa assins pa azzim un muhli isskrehja. Nu tas fasohdihts putnis aptinna asti ap kohku un wilka gohwi arri turp; pebz tam attinnahs wallā un galwu us sarru uslikufe, atpuhldamees noskattijahs, furru pa preefsch apriht. Ar asti tschuhfska ween-mehr spehleja: tinna ap kohku un laida atkal ahtri wallā, tas wiss gahja tik lohkan un spirkli, fa to ne aprafslieht newarr. Beidoht wilka tellu arri pee kohka, peeflehja stahwu un aptihdamees wehl reis kaulus ittin smalki famalla. Nu to tella zeppeti ar feefsalahm apwilka fa ar beesu ahdu. Kad wiss ap-fahrt bij nosmehrehts, tad atplehta rikli fa wahrtus un tellu bes puhsika norihja.

"Mums nu wintinsch rohkä," Spahneets eefauzahs. Tschuhfska issteepahs faulē un dohmaja pee-ehduse labbi isgusleetees. Tas wihrs, kam gohwe un telsch peederreja, sagrabbe leelu rungu un pee tschuhfskas preefrehjis, tai par galwu svehla sazzidams: "Tu mannu wiss labbako tellu aprihji, ko?" Bet wintinsch ahtri lehza atpakkat, jo tschuhfska wehl nebij gluschi eemigguse un wianam ar tahdahm wella azsim pakkat noskattijahs, it kā to buhtu gribbejuse wai simtu reischi apriht. Tē japeeminn: tschuhfskas, kad pee-ehduschas, eekriht tik zeeta meegā, ka ar nehragu warr lehti nofist. Spahneets nu schahwa un trahpija svehram paschā azzi. Mirdama missene lehza staipidamees kahdas reises augstu gaisā, spehra ar asti fmiltis un nosprahga ar atwehrtu rihli.

Kad jau gluschi nohst bij, tad ismehrijahm un atraddahm to 35 pehdu un $6\frac{1}{2}$ zellu garru un 2 pehdu 4 zellu refnu tai weeta, kur tella nebij. Spahneets dabbuja to ahdu un kaudis katis sawu gabbalu galas, no ka eljas dabbuht preefch kaulu fahpehm.

J. Nosalt.

Smeeklu stahstini.

Nabbags: Mihtais nahburgs, wai newarret man schtinka-kaulu paleeneht; seewa ditti flimma, gribbeju tai kahdu filter krikumu iswahriht.

Nabbags: Ak kibele, kaut buhtu agrak pa-steiguschees, nupat Krakis kaulu aisseffa un preefch rihta jau Kischkis to isluhdsis, tam arri kahdu neddetu filter farrote naw wehderā tikkuse.

Paklausiba.

Sahibas beedris: Un beidoht un wiss pehdigi wehl weenu reis, kad negribbeit muhschigā sehra-pekle muhschigi degt, tad astahjeet brandwihnu, wintsch irr un paleek Juhsu leelakais eenaideekus!

Schuhpu-behrtuls: Gribbam Juhsu mahjähm us matta paklausiba un muhsu leelakohs eenaideekus arri miheht.

Kahda starpiba?

Teatera spehletaja: (usrunna sawu wescheren, kas rehkinu atneffuse). Kad Tu drihki tif nekauniga buht un mannim jau rehkinu nest, lai mafaju?

Weschereene: (gauschi nikna). Nelauniga? Tu? Kas irr ta Tu? Ko Tu uspuhtees? Kad es par teatera biffeti diwidestmit kappeiki mafaju, tad Lew preefch mannis janogihbst!

Mauska: (pee schnapscha bohdes durwim stahwadams). Nu, Izzik, naz eks pe man un dserr same glasite.

Drittehtis un dabbujams pee bilshu- un grahmatu-drikketaja Ernst Plates, Nihgā pee Pehtera-basnizas.

Izziks: Gete gan ar labe prate, bet es us Lew par leele dußmigi; es Lew ne-usßfat ne par ko.

Mauska: Dußmige? Kapehz, Izzige? Kadel?

Izziks: Tapehz, ka Laves darbes ne usßfattit newarr, ka Tu ar snapse darr.

Mauska: Deewo sohd, of main amones, salf ka Lew sulte neplefas puss. Lew snapse, dauds snapse, labe snapse, stipre snapse un Tu to snapse pardod! (Kapez pats nederr).

Athbilde.

Pehter Skunstneekam W. muishā, Kursemme:

Mihtais Skunstneek! Juhsu grahmatu tai 24. Febr. dabbuju un buhtu Jums wiss labbak ar pasti grahmatu nosuhtijis. Bet schi leeta par teem kartupetu laksteem warr buht daudseem pasifstama nebuhs, tapehz atbildu Jums peelikumā.

Juhu praeheet padohmu, wai effoh labbi, kad kartupeteem sallus lakstus nolausch. Dauds kaudis dohma ta: Lappas kohkeem un zitteem stahdeem, tapat arri kartupeteem, effoh tit par jaufumu; zitta labbuma lappas nedarroht, jo seem' jau kohki arri bes lappahm stahwoht, un teem tatschu ne fas nefaitoht. Tapehz wassara, wai nu barribas truhft, wai ne, meitas un ganni kriht kartupetu laksteem wirsu, lausch un ar teem lohpus barro: lohpu tak newarr baddu mehrdeht. Bet wissu leelaka barribas nohte nedrihkfst fainmeezes us tam preeest, kartupeteem lakstus nolaust. Lohpus tak warrehs wassara us kaut kahdu wihsi ismittinaht, bet kartupeli, kam lappas aplaupitas, newarr no gaisa ne kahdas barribas dabbuht. Kas to netizz, lai tik prohwe ween kohkam jeb zittam kahdam stahdam wissas lappas noplukft, tad gan redsehs, kas tur isnahks. Kad zilweks newarr bes dwaschas wilfchanas (elpas) dsihwoht, tapat arri stahdeem jamiist, kad gaisa newarr ewilst. Bet lappas stahdeem irr ta fakkoht tahs plauschas, ar fo lappu-auglis gaisu ewilst. Kad lappas kartupeteem noplehch, tad auglu buhs maj un tee paschi filsti. Bes tam kartupetu laksti naw ne kahda barriba preefch lohpeem; wehderu gan ar teem peebahsch, bet maj spehka tur isnahk. — Kad barribas deesgan naw, tad lohpi japahrdohd, pirms winnus puss sprahgu-schus pawaffara no kuhles laisch; no tahdeem lohpeem lihds puss waffarai, kamehr atehdahs, naw ne tik dauds labbuma, ka melns ais nagga.

Isprohwejeet ween, mihtais Skunstneek, gan redsefeet, ka man taisniba. Lihs tam laikam gaidschu no Jums ittin skaidru sinnu, ka isdeweess.

Dsihwojeet laimigi! Dauds labbas deenas no J. Nosalt.

Athbildedams redaktehrs A. Leitan.

No Zensures atwehlehts.

27. Februar Nihgā, 1869.